



Fredagen den 26 mars

1 § Jordbruk och fiske

Jordbruksminister Eskil Erlandsson

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
jordbruk och fiske den 22 februari 2010**

**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens
råd för jordbruk och fiske den 29 mars 2010**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar nämndens sammanträde öppnat och säger välkommen till jordbruksministern och hans medarbetare.

Först frågar jag nämnden om vi kan godkänna närvaro av en praoelev, Olivia Laurin, som går i Sollentuna musikklasser. Jag föreslår att vi godkänner hennes närvaro under nämndens sammanträde.

Sedan ska jag anmäla listan över skriftliga samråd. Vi hade samråd om de troliga A-punkterna vecka 11. Det avslutade vi den 19 mars kl. 14.00 med stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi hade samråd om EU-deklaration rörande störningar och begränsningar av satellit- och Internettrafik i Iran. Det samrådet avslutades den 22 mars kl. 9.30 med stöd för regeringens ståndpunkt.

Slutligen hade vi skriftligt samråd inför regeringsbeslut om antagande av rådsbeslut om ändring av gemensam ståndpunkt om restriktiva åtgärder mot republiken Guinea. Det avslutade vi i förrgår, den 24 mars, kl. 16.00 med stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går då till jordbrukssamrådet. Det börjar i sedvanlig ordning med den senaste återrapporten, alltså från den 22 februari.

Jag ska flagga för att det i utskick 2 har kommit en del nya handlingar, bland annat de ordförandeslutsatser som vi

kommer att beröra senare och ett papper om jordbrukspolitiken i 2020-strategin samt två nya övriga frågor. Dem tar vi när vi kommer till agendan.

Vill jordbruksministern kommentera återrapporten från den 22 februari?

Anf. 2 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):
Jag är som vanligt beredd att svara på frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDE:

Hur gick diskussionen om statsstöd till Italien? Det var en omdiskuterad fråga här. Det är en ovanligt läsbar återrapport, vilket uppskattas när man ska bedöma det politiska läget; vi har ju haft problem med det förut. Det framgår tydligt av det material vi har fått att det var fler än vi som ville hålla på fördraget och säga nej till att göra undantag för Italien.

Kan jordbruksministern kommentera hur diskussionen gick, eftersom det fanns intresse hemifrån?

Anf. 4 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! På grund av väderomständigheter kunde jag inte närvara på mötet den 22 februari. Av det skälet har jag svårt att referera diskussionerna. Jag kan bara referera till det som jag har fått mig till del av de representanter som kunde ta sig till mötet.

Som framgår av handlingarna var det fler än vi som uttryckte farhågor för att detta skulle bli en vana som vi inte vill se i de här sammanhangen. Vi ska försöka hålla oss till den arbetsordning vi har och inte ta upp sådana saker. De bör egentligen inte komma upp på rådets möten och agenda.

Anf. 5 SOFIA ARKELSTEN (m):

Jag försöker med en fråga, även om jordbruksministern inte var där.

Det gäller punkt 7 om hönsburarna i Polen. Jag vill gärna höra hur diskussionen gick och om något land hängde på Polen i diskussionen; Polen ville ju ha ett undantag. Jag tycker att det var bra att de inte fick något undantag.

Jag undrar om våra vänner i Finland hängde på. Det kanske är svårt att kommentera om jordbruksministern inte var där. Vi kan prata om det efteråt.

Anf. 6 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag har fått mig till del att den här punkten kom upp väldigt sent på dagordningen. Punkter som kommer upp sent på dagordningen brukar inte bli föremål för några långa debatter, bland annat av det skälet att många har flyg bokade.

Jag kan bara delge nämnden vad jag har hört, nämligen att det inte var någon diskussion. Frågan väcktes bara av den polska delegationen.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger återrapporten till handlingarna och går vidare till information och samråd inför det kommande rådsmötet, på måndag.

Statssekreterare Rolf Eriksson informerade miljö- och jordbruksutskottet om mötet i går, den 25 mars.

Det har tillkommit två övriga frågor.

Den senast kända listan över övriga frågor är en ny lista med ny ordning med punkterna 7 a–e.

Där står det:

Italiensk begäran om hållbart utnyttjande av fiskeresurserna i Medelhavet.

Femtonde mötet i partskonferensen till konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter – information från den maltesiska delegationen.

OECD-mötet i Paris. Det stod på den förtryckta agendan också, men är nu punkt 7 c.

Punkt 7 d, unionen för Medelhavsområdet, information om ministerkonferens i Kairo i juni – information från den franska delegationen.

Punkt 7 e, WTO-förhandlingarna. Det är den senaste listan som jag har.

Vi går direkt till punkt 3, rådets slutsatser om meddelande angående en bättre fungerande livsmedelsförsörjningskedja i Europa. På den här punkten har det kommit sent inkomna handlingar till nämndens ledamöter i utskick 2. Det är en beslutspunkt. Frågan behandlades i EU-nämnden senast den 15 januari. Då fanns det stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar.

Anf. 8 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Det spanska ordförandeskapet har presenterat ett utkast till rådsslutsatser utifrån kommissionens meddelande och den diskussion som förts i rådet.

Jag har redan vid ett antal tillfällen i rådet uppmanat till fördjupade analyser och förslag till åtgärder för att göra den europeiska livsmedelskedjan mer effektiv och konkurrenskraftig. Jag välkomnar därför att ordförandeskapet fortsatt håller frågan högt på dagordningen.

Sverige och ett par andra medlemsländer har dock haft en del problem med ordförandeskapets förslag till slutsatser. Vi menar att konkurrensen i livsmedelskedjan ska förbättras genom i huvudsak frivilliga åtgärder, men också genom en kraftfull efterlevnad av gällande konkurrenslagstiftning.

Det är viktigt att marknadens aktörer sinsemellan kommer överens om hur öppenheten i livsmedelskedjan kan förbättras till nytta för såväl producenter som konsumenter.

Vi anser att ordförandeskapet går för långt i sina formuleringar när det gäller konkurrenslagstiftningen, speciellt punkt 18. Jag tror inte att en mer flexibel tolkning av konkurrenslagstiftningen är lösningen på eventuella konkurrensproblem i livsmedelskedjan. Inget talar för att konkurrensen blir bättre genom att man underlättar kartellbildning i någon del av livsmedelskedjan.

Vi har tillsammans med några likasinnade länder haft synpunkter på formuleringarna om producentorganisationer och kooperativ.

Förhandlingarna om slutsatserna kommer att pågå ända fram till rådsmötet. Jag hade gärna sett att alla vi 27 hade kunnat enas om dessa slutsatser eftersom en effektiv livsmedelskedja är en oerhört viktig fråga. Jag är dock inte säker på att ordförandeskapet kommer att lyckas få fram en text som alla kan komma att ställa sig bakom.

Jag vill emellertid självfallet inte vara ensam om att stoppa detta. Mitt intryck är att vi är en grupp som har en gemensam syn på de här frågorna.

Jag hoppas att nämnden, med anledning av frågans vikt, delar min uppfattning i den delen.

Avslutningsvis vill jag än en gång betona vikten av att vi identifierar och undanröjer eventuella snedvridningar i den svenska livsmedelskedjan.

Jordbruksdepartementet och Näringsdepartementet förbereder för närvarande ett uppdrag till Konkurrensverket där myndigheten ges i uppdrag att analysera hur väl konkurrensen fungerar i Sverige.

2009/10:30

26 mars

Anf. 9 CARINA OHLSSON (s):

Den svenska ståndpunkten är att det ska vara till nytta för såväl konsumenterna som de aktörer som finns i livsmedelskedjan.

När man i handlingarna beskriver vad kommissionen ska se över rörande ursprungsmärkning ser det ut som om det skulle vara konkurrensnedvridande med ursprungsmärkning.

Hur tänker ministern göra i den frågan? Det står att man ska se över utvalda miljönormer och system för ursprungsmärkning som kan hindra den gränsöverskridande handeln.

Det låter nästan negativt för märkning av det slaget.

Jag vill höra om ministern tänker ha några synpunkter där innan vi tar ställning till vad vi ska tycka.

Anf. 10 PER BOLUND (mp):

Min fråga ansluter något till den tidigare.

Vi är självklart för en väl fungerande livsmedelskedja i Europa, men vi tycker att det också finns andra värden som till exempel konsumentinformation. Det är av stor vikt att man informerar konsumenterna om vad produkter innehåller och hur de är framställda.

Vi ser med oro på de skrivningar som finns som vi tolkar som att man är beredd att begränsa informationen och möjligheterna att märka produkter.

Vi vill höra hur regeringen ser på det. Vi tycker till exempel att ekologisk mjölk och konventionellt framställd mjölk är två helt olika produkter och att det måste vara tydligt för konsumenterna att de inte är jämförbara.

En annan fråga handlar om genmodifierade organismer som vi också anser är produkter som är skilda från traditionella produkter. Det är väldigt viktigt att man även där informerar konsumenterna om vad de köper, så att de inte jämför priset på en genmodifierad produkt med priset på en vanlig produkt. Man ska vara noga med att det är två olika produkter och att det ska märkas.

I faktrapromemorian från Regeringskansliet står det på s. 3 under punkt 3: Kommissionen kommer att överväga åtgärder för att ta itu med begränsningen av det regionala utbudet som leder till ekonomisk ineffektivitet.

Vad är det man syftar på egentligen? Vilka sorts begränsningar av det regionala utbudet handlar det om? Handlar det om att länder inte ska kunna välja bort produkter som man anser särskilt skadliga eller som medför men för landets miljö eller hälsa?

Det är i så fall något som vi inte ställer oss bakom.

Anf. 11 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! När det gäller kommissionens meddelanden vill jag säga att kommissionen ju måste stå för sina dokument. Jag kan inte diskutera vilka ståndpunkter kommissionen har givit eller vilken ställning man har tagit i ett dokument som man har antagit.

Som framgår av förslaget till rådsalternativ till ordförandeskapsslutsatser inviterar rådet kommissionen till en konstruktiv debatt om just de frågor som Carina Ohlsson och Per Bolund tar upp.

Det återges i § 10 i förslaget till rådsslutsatser.

Den sista frågan tror jag inte att vi har något bra svar på av skäl som jag nämnde tidigare, att det är EU-kommissionen som har avgivit sitt tyckande och låtande i denna fråga. Den har inte varit föremål för någon debatt som jag har varit inblandad i.

Anf. 12 PER BOLUND (mp):

Fru ordförande! Det är svårt att ta ställning i EU-nämnden om vi inte vet vad det är för frågor som vi egentligen tar ställning till. Det vore väldigt bra om man från departementets sida kunde återkomma med den här punkten från kommissionen om att ta itu med begränsningen av det regionala utbudet och informera mer om vad det är kommissionen egentligen tänker sig och vad den arbetar med. Förhoppningsvis kan vi få den redovisningen utskickad i efterhand till nämnden.

Anf. 13 ORDFÖRANDE:

Jag kan bara under gång säga att vi ibland har allt vi behöver från kommissionen och ibland inte, men det EU-nämnden ska hålla reda på är att vi har allt vi behöver från

regeringen. Det är viktigt. Jag kan redan nu säga att jordbruksministern kan precisera regeringens ståndpunkt är det användbart i dag. Sedan får vi se om vi behöver lyfta ut material i alla fall.

2009/10:30
26 mars

Anf. 14 CARINA OHLSSON (s):

Det var egentligen den frågan jag hade som ordföranden just betonade. Det står så här i kommissionens handlingar, men jag vill ändå veta vad ministern tycker om ursprungsmärkning. Är det så att det hämmar konkurrensen? Vi är inte av den åsikten utan har i så fall avvikande mening. Jag vill veta vad ministern anser om detta och vad som är den svenska ståndpunkten.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Om jag ska tolka Carina Ohlssons fråga, vilket förstås är lite vanskligt, men jag känner igen den här diskussionen från tidigare, kan jag väl be ministern att precisera regeringens ståndpunkt om just märkning och också om graden av obligatorium i märkning. Den frågan brukar liksom komma upp, utan att skriva några partier på näsan.

Anf. 16 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Vi kan inte delge nämnden synpunkter på vad kommissionen har för funderingar utifrån deras dokument. Det måste kommissionen svara på själv.

Vad beträffar regeringens ståndpunkt är det viktigt, som regeringen ser det, att vi går igenom hela livsmedelskedjan, från jord till bord. Ingen del exkluderas. Det är också viktigt att vi tar hänsyn till konsumentperspektivet. Det är viktigt att vi tar med producentperspektivet, både inom unionen och för att undvika protektionistiska tendenser, vilket vi vet att det finns många funderingar kring i våra led i unionen i förhållande till producenter i tredjeländer. Det är viktigt att vi inte exkluderar företagare som har små möjligheter att märka genom att ha ett alltför strängt obligatorium. Därför är vår linje frivillighet, utom när det gäller de saker som vi av folkhälsoskäl eller andra skäl har kommit överens om att vi ska märka positivt eller negativt.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Tack för det klargörandet. Då framgår ju regeringens ståndpunkt. Sedan ska vi förhålla oss till den.

Anf. 18 SOFIA ARKELSTEN (m):

Fru ordförande! Jag delar naturligtvis jordbruksministerns inställning att det blir lite märkligt att hylla karteller, som den här texten från ordförandeskapet andas. Man är också väldigt välvilligt inställd till den gemensamma jordbrukspolitiken, med den inriktning som gäller i dag med produktionsstöd. Då blir ju livsmedelskedjan ganska skev. Det är intressant om man kan gå från jord till bord och också lyfta fram en del av frågorna från jordbrukspolitiken i detta och inte enbart rikta in sig på när produkterna liksom landar hos Unilever, Kraft, Ica eller Coop.

När jag läser om det här verktyget, European Food Prices Monitoring Tool, tycker jag också att det är viktigt att vi håller lite koll på det så att det inte får samma problem som Eurostat har haft när man skulle hitta en stor europeisk matkorg, eftersom den ser väldigt olika ut i olika länder. Vi åkte dit lite på att vi hade en annan matkorg. Vi såg konstiga ut i statistiken.

Det är de medskick jag har. Jag delar inställningen att det inte blir bättre av karteller.

Anf. 19 CHRISTINA AXELSSON (s):

Det är vackert att ministern pratar väl om konsumenter, men jag är lite orolig för att det är något ministern sitter och säger här så jag vill fråga: Vad avser ministern att ta upp i den här diskussionen inför antagandet? Jag vill höra om ministern har för avsikt att säga någonting om de skandaler som har uppmärksammats på livsmedelsområdet i olika länder i Europa. Det är också en fråga som måste lyftas in när man diskuterar en bättre fungerande livsmedelsförsörjningskedja i Europa.

Sedan förstod jag inte riktigt. Jag hörde från andra sidan av bordet att stånpunkten var väldigt klar, men uppriktigt sagt förstod jag inte ministern där. Är det så att ministern tänker verka för att vi ska få en ursprungsmärkning av de olika livsmedelsprodukterna eller är det så att ministern inte kommer att verka för det?

Anf. 20 JACOB JOHNSON (v):

På grund av den sista frågan från Christina Axelsson vill jag säga att jag uppfattade att ministern svarade att regeringen är för en frivillig märkning. Däremot är Vänsterpartiet för

en obligatorisk ursprungsmärkning. Därför anmäler jag avvikande mening på den punkten.

2009/10:30
26 mars

Anf. 21 PER BOLUND (mp):

Jag tänkte också anmäla avvikande mening av samma anledning som Jacob Johnson.

Sedan har jag även en fråga. Jag blir lite orolig när jag hör att vi inte kan få information från Regeringskansliet när det gäller vad kommissionen egentligen har för förslag. Självklart ska vi reagera på det som står i regeringens ståndpunkter, men vi måste också ha möjlighet att reagera på saker som inte står men som vi anser bör stå med i regeringens ståndpunkter. För att vi ska kunna komma med sådana förslag måste vi även få information om vad förslagen från kommissionen egentligen går ut på. Därför blir jag lite uppörd när vi får höra att vi som ledamöter i EU-nämnden ska ringa upp kommissionen för att få tag på information. Det enklaste och smidigaste vore ju om det kunde gå via Regeringskansliet. Det är lite grann en principiell fråga om hur EU-nämndens arbete ska gå till och hur regeringens informationsplikt ska se ut.

Anf. 22 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Frågan för dagen är ju konkurrensförhållandena i livsmedelskedjan. Ärendet för dagen är inte frågan om livsmedelssäkerhet eller frågan om märkning av olika saker. Det jag tycker är angeläget i det vi har att diskutera i dag, och det påpekar jag igen, är ju frågan om huruvida vi får skrivningar som motverkar utvidgningen av protektionismen. Det är den absolut viktigaste frågan för mig.

När det gäller kommissionen är det att notera att kommissionen kommer att återkomma om hur man ska verkställa det här. Skrivningen i det dokument som vi har fått så här långt är ju en inriktning från kommissionens sida, låt oss kalla det för funderingar från kommissionens sida, och alltså inget slutligt arbets- eller handlingsdokument.

Anf. 23 ORDFÖRANDE:

Om jag förstår det rätt, och jag är ju inte jordbruksspecialist, som ni vet, baserar sig faktapromemorian och underlaget på det meddelande som presenterades vid jordbruks- och fiskerådet i december. Därifrån har vi fått fakta-pm och i källorna till det har nämndens ledamöter kunnat gräva om de

har velat det. Där står att det senast i höst ska komma en rapport. Finns det annat kommissionsmaterial, som finns framme nu, som vi inte har tillgång till inför behandlingen i detta ministerråd? Det ska vi absolut veta, apropå Per Bolunds fråga. Kan jordbruksministern svara på det så att vi reder ut det.

Anf. 24 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Jag blir upplyst av mina medarbetare att de dokument som vi har på våra bord är de dokument som finns från kommissionens sida. Vi har inte fått del av något annat.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Då har regering och riksdag samma tillgång till material från kommissionen i dag?

Anf. 26 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Svar ja.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Då får vi förhålla oss till det inför rådet. Det var bra att det blev utklarat.

Anf. 28 CARINA OHLSSON (s):

Jag vill ansluta mig till den avvikande meningen. Så som vi har uppfattat det av de dokument som vi har ingår ursprungsmärkning också i det här ärendet. Vi har även fått ett svar från jordbruksministern och det överensstämmer inte med den synpunkt som vi har. Därför anmäler jag avvikande mening i den delen.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att jag finner att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt men noterar avvikande meningar från s, v och mp.

Vi går till punkt 4, Ordförandeskapets slutsatser om den gemensamma jordbrukspolitikens framtid.

Jag börjar med den tekniska frågan och ställer den även till regeringen. Här förväntas en presentation av ordförandeskapet, och ordförandeskapet kan naturligtvis dra vilka slutsatser man vill. Men det har hänt förut och det har gått rykten även i detta fall om att ordförandeskapets slutsatser tar fastare form under rådsmötet, plockas upp av flera länder

och kan bli rådsslutsatser. Risken för det vill jag be jordbruksministern bedöma inledningsvis, eftersom det också styr hur vi ska förhålla oss till detta.

Utkast till ordförandeskapets slutsatser så här långt är utsända till nämndens ledamöter i utskick 2.

Senast vi behandlade själva sakfrågan i nämnden var den 22 februari. Då fanns det stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar, utan avvikande meningar. I miljö- och jordbruksutskottet var det överläggningar i huvudfrågan den 9 juni förra året. Då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt men anmäldes avvikande meningar från s, v och mp.

Nu börjar vi med att lyssna på jordbruksministern, och jag ber om en kommentar även till förfarandet och det politiska och tekniska läget.

Anf. 30 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Det spanska ordförandeskapet har tagit fram ett dokument med ordförandeskapsslutsatser utifrån diskussionen i rådet den 22 februari. Även om Sverige gärna sett en annan utformning av de spanska slutsatserna bygger dessa enligt det spanska ordförandeskapet på vad majoriteten av medlemsländerna har framfört under de diskussioner som fördes på rådet den 22 februari. Jag kan inte bestrida att så inte var fallet.

Risken för att detta ska övergå till att bli rådsslutsatser bedömer jag som obefintlig.

Innehållet i ordförandeskapsslutsatserna är i korthet att en majoritet av medlemsländerna anser att den nuvarande marknadsorienteringen är tillräcklig.

Mot bakgrund av den växande prisfluktuationen på vissa marknader är det i framtiden nödvändigt att behålla säkerhetsnät för att skydda lantbrukare, aktörer i livsmedelskedjan och konsumenter. En majoritet av medlemsländerna anser att nuvarande marknadsinstrument bör behållas, med möjlighet att om nödvändigt anpassa dem.

Det spanska ordförandeskapet tar även upp ett antal ytterligare åtgärder, vilka kräver vidare analyser som har stöd av några medlemsstater, till exempel förstärkning av producentorganisationer för att få en rimlig balans mellan aktörer, förbättring av livsmedelskedjan och ökad transparens när det gäller prisinformation, inkomstförstärkning för lantbrukare

och tillräcklig tillgång till finansiella resurser för att snabbt kunna svara på kriser av olika slag.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

För nämndens del är detta en informationspunkt.

Anf. 32 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Fru ordförande! Det här ärendet handlar om EU:s gemensamma jordbrukspolitik i framtiden. När vi försöker följa den globala livsmedelsproduktionen och -situationen, alltså tillgången till livsmedel, kan vi konstatera att ungefär en miljard människor hungrar i dag i finanskrisens spår.

Följer vi FN:s klimatpanel, vilket vi måste göra som lek-män, vi har inget viktigare, kan vi notera att man säger att vi kommer att gå en framtid till mötes där det inte går att producera livsmedel runt ekvatorn på samma sätt som i dag. Det innebär ett ökat ansvar för de tempererade områdena. Och de tempererade områdena tillhör Europeiska unionen i högsta grad och medför ett större ansvar för den globala livsmedelsproduktionen.

Min fråga är allmän, men jag tycker att den är mycket angelägen. Hur hanteras den här dimensionen i dag? Diskuteras den inom EU? Går det att säga någonting om hur den svenska regeringen följer upp frågan?

Anf. 33 PEDER WACHTMEISTER (m):

Fru ordförande! Min fråga är inte lika vid som den tidigare. Det handlar om Frankrike och CAP. Man vet att fransmännen det senaste halvåret har pytsat ut ungefär 2 miljarder euro i både räntestöd och kapital till bönder.

Samtidigt har Sarkozy gett uppdraget att ta fram ett CAP-underlag till lantbruksorganisationerna och andra organisationer i Frankrike. Det är som att sätta geten till trädgårdsmästare, eller var det heter.

Det kan vara intressant att höra om det är någon diskussion bakom kulisserna om hur Frankrike uppträder.

Anf. 34 CARINA OHLSSON (s):

Jag är lite överens med båda föregående talare. Jag känner en oro för hur det kommer att bli framöver med både budget och den framtida jordbrukspolitiken.

Nu är det en ganska kort svensk ståndpunkt. Det står att man ska försöka avskaffa de stöd som är uppräknade. Det

står vi bakom. Men sedan kommer det en mening där det står att man inte vill föregripa kommande diskussioner. Sverige är här den svenska regeringen, förstår jag.

Men alla är inte lika överens om det. Vi har sett att det har förekommit diskussioner från svenska EU-parlamentariker som sitter i jordbruksutskottet. De har inte riktigt förhållit sig på samma sätt. Den liberala gruppen med Lena Ek och Marit Paulsen har också helt skilda åsikter.

Jag undrar hur man förhåller sig till det, hur man ska diskutera med oppositionen och hur vi ska försöka att ha en gemensam ståndpunkt. Dessa ledamöter säger också att de kan blockera beslutet eftersom man nu har medbeslutanderätt även på jordbruksområdet.

Hur tänker man gå vidare med budgetfrågorna? Vi har en svensk ståndpunkt som är ganska överensstämmande från både majoritet och opposition. Det kanske är bra att få med sig också EU-parlamentarikerna.

Anf. 35 JACOB JOHNSON (v):

Jag tänkte be jordbruksministern ytterligare kommentera de spanska ordförandeslutsatserna vad gäller att man ska lägga särskilt vikt vid slutsatserna från högnivågruppen inom mjölkproducenterna. Det verkar oroväckande. Jag undrar om ministern kunde kommentera det lite grann och också hur ministern ser på frågan om inkomstförsäkring för jordbrukare.

Anf. 36 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Det är synnerligen både intressanta och relevanta frågeställningar i sammanhanget. När det gäller tillgången på livsmedel i världen är det föremål för diskussion nu och då både i rådet på informella luncher och vid informella diskussioner i rådet men framför allt inom ramen för FAO.

I slutet av förra året hade Sverige som ordförandeland möjlighet att företräda hela EU i den mycket omfattande diskussion som var på FAO:s höstmöte om just tillgången till mat i skilda och olika delar av världen.

Det är att konstatera att livsmedelsproduktionen måste öka och det rejält för att den miljard människor som inte kan få äta sig mätta alla årets dagar också ska få göra det som resten av världens befolkning har möjlighet att göra. Den

siffror som har florerat i sammanhanget är att produktionen måste öka inom en relativt nära framtid med 40 procent i världen.

Vad ska man göra åt detta? Det som diskuteras är en fortsatt stark satsning på forskning och utveckling för att få fram bland annat grödor och djur som står emot skadegörare och sjukdomar på ett bättre sätt.

Det diskuteras väldigt mycket om kvinnors tillträde till mark, för att ta ett annat exempel. Detta sagt som exempel på den diskussion som pågår. Den är i växande, påstår jag, av skälet att det gäller allt fler områden i världen och att allt fler människor i världen inte kan äta sig mätta alla årets dagar.

Angående de franska diskussionerna om framtidens jordbrukspolitik kan jag anknyta till de diskussioner vi haft här i nämnden vid några tillfällen tidigare. Jag kan igen konstatera att alla försöker att leta upp tillräckligt många kamrater för att få som man själv tycker.

Det är också att konstatera att de saker som ligger utanför nationella kuvert och liknande vad gäller stöd måste prövas enligt statsstödsförordningen så att det inte snedvrider konkurrensen. Det görs ibland inspel från skilda nationer som enligt mitt tycke har en protektionistisk ådra. Man vill skydda sin egen produktion på något sätt genom att det ska märkas, innehålla eller inte innehålla något som i övrigt är godkänt och kanske till och med används i dag.

Det är heller inte underligt att fransmännen precis som alla andra har en diskussion inom landet där organisationer involveras. Det är ganska vanligt att det är på det sättet att intresseorganisationer vid stora frågeställningar avger en mening som man så klart vill att landets regering ska anamma. Det är inte ett helt ovanligt förfarande, och speciellt kanske inte i ett land som Frankrike där jordbruket är en mycket stor och på den politiska agendan högt stående fråga.

Beträffande Carina Ohlssons fråga kan konstateras att det nu görs många inspel från organisationer, regeringar och parlamentsledamöter. Jag tycker att det är bra och att olika frågeställningar kommer upp på den politiska dagordningen och diskuteras i det politiska rummet. Vi ska som jag sagt tidigare självklart försöka hitta ett forum, Carina Ohlsson, för att inkludera alla partier i riksdagen när vi kommer till den punkt då det blir allvar att formulera vår framtida jordbrukspolitik i unionen. Det är speciellt viktigt nu eftersom vi

har det så kallade ordinarie beslutsfattandet även om jordbrukspolitiken.

Det är än mindre underligt att parlamentsledamöter gör inspel eftersom de är en del av beslutsfattandet på ett helt annat sätt än vad som var fallet för några månader sedan.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Jag tackar för informationen. Vi har anledning att återkomma i den här frågan framöver.

Anf. 38 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Jag ber om ursäkt för jag glömde att besvara Jacob Johnsons fråga om högnivågruppen för mjölk. Den kommer med sin slutrapport i juni månad. Vi känner ännu inte till vad den kommer att innehålla. Av det skälet går det inte att ta ställning i dag till vad man ska göra med denna högnivågrupps rapport.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Vi återkommer till mejerimarknaden om en liten stund. Vi tackar för informationen på den här punkten.

Vi går vidare till punkt 5 som är en diskussionspunkt angående jordbruket och den gemensamma jordbrukspolitiken med tanke på 2020-strategin.

Först och främst har riksdagen behandlat 2020-strategiförslaget i kammaren i går i behandlingen av finansutskottets betänkande 29. I det betänkandet fanns en motivreservation från s, v och mp som också följdes upp i kammaren. Det är det senast kända stora riksdagsbeslutet i frågan.

Därtill har frågan behandlats i hittills sju ministerråd, samtliga med förankring i riksdagens EU-nämnd. För att spara allas öron och tid kan jag bara konstatera att jag läste upp hela den listan i går. Senast vi diskuterade frågan och behandlade den i nämnden var vid statsministersamrådet den 24 mars. Man kan gå till det mötet om man vill gräva bakåt och hitta alla andra nämnder där vi talat om detta.

Jordbruksfrågan är i den meningen ny. Nu ger jag ordet till jordbruksministern.

Anf. 40 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! 2020-strategin ska ersätta Lissabonstrategin som löper ut i år. Kommissionen presenterade ett meddelande om detta den 3 mars. Strategin har sedan dess disku-

terats av flera olika rådsformationer och finns även på Europeiska rådets dagordning under denna vecka.

Meningen är att Europeiska rådet ska besluta om strategins övergripande inriktning och målsättningar nu i mars för att slutligen anta hela strategin i juni. Det spanska ordförandeskapet har beslutat att även jordbruksrådet ska få en chans att diskutera denna fråga och har därför tagit fram ett bakgrunds-pm inför nästa veckas rådsmöte.

För att fokusera diskussionen har ordförandeskapet valt att lyfta fram två frågeställningar. För det första: Är jordbrukspolitikens potential när det gäller att bidra till hanteringen av framtida utmaningar i tillräcklig utsträckning återgiven i strategin? För det andra: Finns det en risk att strategin föregriper budgetförhandlingarna och ifrågasätter finansieringen av jordbrukspolitikens vars mål är inskrivet i fördraget?

Som ni hör andas det spanska papperet en oro inför de kommande budgetförhandlingarna som vi inte delar. Strategins syfte är att stärka EU:s konkurrenskraft i alla sektorer. Det finns inget skäl att särskilt betona jordbrukssektorn här. Jag ser därför inget behov av en tydligare referens till CAP. Tvärtom tycker jag att vi i jordbruksrådet ska inspireras av strategin, till exempel när vi diskuterar framtidens utformning av CAP.

I min framtidsvision ser jag en gemensam jordbrukspolitik som i ännu högre grad ser jordbrukare som företagare och entreprenörer.

Anf. 41 ORDFÖRANDE:

Jag skulle vilja be jordbruksministern kommentera eller göra en bedömning av vad han tror toppmötet hittar på, vilket kanske låter lite lättvindigt, men i varje fall vad toppmötet kommer fram till i de här frågorna. Det har onekligen hänt förut att det har kommit uppmaningar från just toppmötet som har gjort tillvaron för sådana som tycker som vi mer komplicerad när man sedan kommer till jordbruksrådet strax efter. Detta behandlas väl först i dag på toppmötet, om jag är rätt informerad. Men kan jordbruksministern ändå göra en bedömning?

Anf. 42 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Det jag kan säga är ingenting annat än spekulationer, och det får nämnden acceptera. Så här långt har toppmötet i stort bara handlat om den ekonomiska och finansiella krisen i framför allt Grekland men också krisen som berör några andra medlemsstater.

Min tro är att detta påtagligt minskar de tendenser som finns att begära att få toppa upp, det vill säga stötta upp extra med nationella pengar. De länder som har den värst utsatta ekonomin i dag är också de länder som oftast brukar komma med hemställan om att få utge nationella statsstöd. Apropå att man inte har några pengar är det inte riktigt lika lätt att be att få betala ut pengar som man egentligen inte har utan måste låna av någon annan. Det kan vara en fundering.

En annan fundering är att jag noterar i pressklipp och mediediskussioner att lönsamheten i jordbruksföretagen är pressad. Det ger ett väldigt tryck på oerhört många regeringar att agera inom ramen för EU för att jordbrukssektorn ska få del av de pengar som betalas av oss konsumenter när vi köper jordbruksprodukter och mat. Man ska kanske också få bilda organisationer, karteller och liknande så att man på ett bättre sätt kan hävda sig gentemot andra aktörer i livsmedelskedjan från jorden till borden.

Anf. 43 CARINA OHLSSON (s):

Först vill jag säga något om det betänkande om EU 2020 som var uppe till debatt i kammaren. När vi har den här typen av ärenden uppe kommer vi att ha som utgångspunkt att hänvisa till den reservation vi hade i betänkandet.

I går på miljö- och jordbruksutskottet tog jag upp att det finns en syftning i den svenska ståndpunkten som statssekreteraren sade att man skulle se över. Men jag har inte sett några andra handlingar än dem som finns med. Man säger att företagande bland kvinnor är viktigt nu när vi har en åldrande befolkning. Vi tycker naturligtvis att företagande bland kvinnor är mycket viktigt, och vi står bakom det. Men det ska inte vara någon sorts reserv just när man har en åldrande befolkning, utan det kan stå för sig själv.

Visst kan vi förstå att det gäller sysselsättning och en bra välfärd och att det kan vara svårare att få ihop det med en åldrande befolkning, men kvinnorna ska inte ses som någon reservarbetskraft. En liten muntlig del från ministern där

kanske vore bra när det gäller om ministern anser att det är så som det står i texten eller om han har en annan synpunkt.

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Jag vill fråga Carina Ohlsson om det tekniska och politiska. Den generella synpunkten är on record och kommer även att synas i de stenografiska uppteckningarna. Jag noterar igen Socialdemokraternas reservation i finansutskottets betänkande där strategin i sin helhet behandlas. Men när vi behandlar huruvida jordbruk och särskilt jordbruksstöd borde få en större del i strategin uppfattar jag ändå inte någon skillnad mellan regeringens och Socialdemokraternas ståndpunkt. Eller hur är det? Jag frågar för att få det hela tydligt.

Anf. 45 CARINA OHLSSON (s):

I den svenska ståndpunkten står det även om jämställdhetsfrågor och sådant. Därför tycker jag ändå att det kan vara bra att hänvisa i de delar som tas upp. Men det är en svårighet; det kan jag hålla med om.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Hänvisningen finns med. Men jag hör inte någon avvikande mening.

Anf. 47 CARINA OHLSSON (s):

Jag anmäler avvikande mening med hänvisning till detta.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Det noteras.

Anf. 49 JACOB JOHNSON (v):

Jag anmäler avvikande mening till den här redovisade svenska ståndpunkten där regeringen välkomnar kommissionsförslaget i stort. Det är helheten. I den delen har vi en avvikande mening. Däremot har jag ingen avvikande mening i det som ministern säger som svar på de spanska inspelen.

Detta är två delar, och i den ena har vi en avvikande mening.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Då är även det noterat och motiverat.

Anf. 51 PER BOLUND (mp):

Vi har samma uppfattning som Jacob Johnson. Vi tycker också att det är konstigt att man från Sveriges sida ställer upp på den allmänna inriktningen. Vi tycker att det borde vara en mycket tydligare inriktning på ökad miljöhänsyn och ett aktivare klimatarbete i arbetet.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Då är även detta noterat.

Anf. 53 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Ett ökat företagande är av största vikt för att vi ska få tillväxt i alla delar av unionen. Eftersom kvinnors företagande i de allra flesta, för att inte säga alla, EU-länder är mindre tycker jag inte att det är något fel i att särskilt omnämna att kvinnors företagande har en stor potential att öka. Det bidrar mycket starkt och påtagligt, som jag ser det, både till ökad jämställdhet och till tillväxt inom unionen.

Vad beträffar klimatfrågan är det att notera – sagt som en kommentar till Per Bolund – att det är en av de nya utmaningar som vi hanterar inom andra pelaren i den gemensamma jordbrukspolitiken och som vi där från svensk sida verkligen har tagit fasta på och vill fortsätta att arbeta med. Det är en av de riktigt stora utmaningar som vi har att möta.

Anf. 54 CHRISTINA AXELSSON (s):

Vi har haft Europa 2020 uppe flera gånger. Vid många tillfällen har vi frågat om regeringen kommer att lyfta in någonting ur konsumentperspektiv. Vid flera olika tillfällen har vi fått svaret: Nej, det tänker vi inte göra.

Men konsumenterna är en oerhört viktig kraft över huvud taget när man diskuterar Europa och framtiden. Därför undrar jag om jordbruksministern, som ändå har att hantera livsmedelsfrågorna som är viktiga konsumentfrågor, på det här mötet ämnar säga någonting om vikten av ett konsumentinflytande också inom ramen för det framtida Europa. Detta finns med i vår reservation från kammardebatten i veckan.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Onsdagen den 24 mars debatterades finansutskottets betänkande nummer 29. Det är det Christina Axelsson syftar på.

Anf. 56 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):
Ordförande! Jag och regeringen tycker att det är viktigt att vi i 2020-strategin fokuserar på det som är stort och angeläget så att vi inte plöttrar sönder den här strategin också. Enligt min uppfattning är en av anledningarna till att Lissabonstrategin inte har blivit särskilt framgångsrik att den har varit för ofokuserad och för plöttrig. Det tycker jag och vi att vi ska undvika den här gången.

Anf. 57 ORDFÖRANDE:

Jag sammanfattar det hela med att det finns stöd för regeringens här angivna upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga men noterar de avvikande meningarna från s, v och mp i enlighet med deras respektive motiveringar och med hänvisning till finansutskottets betänkande 29.

Punkt 6 handlar om information angående presentation av kommissionen om mejerimarknaden. Den frågan behandlade vi senast den 11 december, då vi informerades i frågan angående den förra kvartalsrapporten.

Anf. 58 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):
Ordförande! Kommissionen avser att presentera en ny kvartalsrapport om läget på mejerimarknaden på rådsmötet. Det är troligt att den kommer att ge positiva besked och visa på en stabilisering av den prisuppgång vi har sett sedan kommissionens första rapportering i juni 2009.

Anf. 59 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för informationen. Punkt 7 är övriga frågor. De är samtliga informationsfrågor. Det finns fem stycken: förvaltningsåtgärder för fisket i Medelhavet, partskonferens om vilda djur och växter, OECD-möte i Paris, Medelhavsunionen och WTO-förhandlingarna. Finns det någon av dessa punkter som jordbruksministern vill säga någonting särskilt om, till exempel de nytillkomna?

Anf. 60 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):
Tack för möjligheten, men vi har tyvärr inte så mycket information, speciellt inte om de nytillkomna punkterna. Därför måste jag avstå från möjligheten att kommentera.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Om någon av ledamöterna inte har några frågor på basis av det material som vi hade koll på innan vi kom hit tackar vi för den information som finns i de övriga frågorna.

Då är vi klara med samrådet inför rådet. Om inte jordbruksministern vill ta upp någonting ytterligare tackar vi för i dag och önskar trevlig helg och lycka till på rådet.

2009/10:30

26 mars

Innehållsförteckning

1 § Jordbruk och fiske	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	2
Anf. 5 SOFIA ARKELSTEN (m).....	2
Anf. 6 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 8 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	3
Anf. 9 CARINA OHLSSON (s).....	4
Anf. 10 PER BOLUND (mp).....	4
Anf. 11 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	4
Anf. 12 PER BOLUND (mp).....	5
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 14 CARINA OHLSSON (s).....	5
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 16 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	5
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 18 SOFIA ARKELSTEN (m).....	6
Anf. 19 CHRISTINA AXELSSON (s).....	6
Anf. 20 JACOB JOHNSON (v).....	6
Anf. 21 PER BOLUND (mp).....	7
Anf. 22 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	7
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 24 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	7
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 26 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	8
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 28 CARINA OHLSSON (s).....	8
Anf. 29 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 30 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	8

Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	9	2009/10:30
Anf. 32 HOLGER GUSTAFSSON (kd)	9	26 mars
Anf. 33 PEDER WACHTMEISTER (m).....	9	
Anf. 34 CARINA OHLSSON (s).....	9	
Anf. 35 JACOB JOHNSON (v)	10	
Anf. 36 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	10	
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	11	
Anf. 38 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	11	
Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....	11	
Anf. 40 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	12	
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	12	
Anf. 42 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	12	
Anf. 43 CARINA OHLSSON (s).....	13	
Anf. 44 ORDFÖRANDEN.....	13	
Anf. 45 CARINA OHLSSON (s).....	13	
Anf. 46 ORDFÖRANDEN.....	13	
Anf. 47 CARINA OHLSSON (s).....	13	
Anf. 48 ORDFÖRANDEN.....	14	
Anf. 49 JACOB JOHNSON (v)	14	
Anf. 50 ORDFÖRANDEN.....	14	
Anf. 51 PER BOLUND (mp)	14	
Anf. 52 ORDFÖRANDEN.....	14	
Anf. 53 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	14	
Anf. 54 CHRISTINA AXELSSON (s).....	14	
Anf. 55 ORDFÖRANDEN.....	15	
Anf. 56 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	15	
Anf. 57 ORDFÖRANDEN.....	15	
Anf. 58 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	15	
Anf. 59 ORDFÖRANDEN.....	15	
Anf. 60 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	15	
Anf. 61 ORDFÖRANDEN.....	15	